

מסורת הש"ס

(א) כמ"א: (ב) וכו', (ג) כמ"א
ליחא, (ד) וכו' עליהן, (ה) וכו'
וכי דכור אחד עם ד"ה
ת"ש וכו' מהנהגה הגוף
מחייב לקמן (פ"א)
(ס) וכו' לקמן (פ"א):

הגרות הר"ח

(ה) נ"ב בני ע"ה רמב"א
ק"ו לה: (ב) ת"ס ד"ה ס"ו
וכי לא מטעם רמ"א
למחיצה המסוקין:

כיצד משתתפין פרק שמיני עירובין

פד.

עין מושפא
נר מצוה

י' א ב מ"י מ"ד מ"ה'
עירובין הלכה טו
טושיע לוי"ט מ"י ע"ה
פ"ד:
י' ד ג מ"י ט"ס הלכה י"ח:
ט"ו ה ר מ"י ט"ס הלכה י"ח
טושיע ט"ס פ"ד:

רבינו הגנאל

להנהגו דייורי בעליה,
דהנהגו להו בשלישול
ולאנשי חצר בזריקה.
וקמינו נותנין אותו
למורפת. ופריך רב. לאו
להנהגו דייורי בעליה,
אלא להנהגו דייורי במרפת
עצמה. דאנשי דמרפת
ליהנהגו בית דירה. מיהו
איכא דייורי במרפת. אי
הבי אימא סיפא פחות
מיכן לחצר ואי להני
דייורי במרפת אמאי
(לא) לזה פתח (ולזה)
ולזה פתח הוא. אלא
מאי לחצר אף לחצר
ושניהן אסורין בו ע"מ
שיעורו. הכי נמי מסתברא
כו'. ת"ש חוליות הבור
הוסלע שבמהרה"י טפחים
והא להנהגו
דייורי בעליה בשלישול
הוא. ופריך רבנא להני
דייורי במרפת דהנהגו
תשמישן בפתח. התינת
למרפת. סלע. אלא
בור לא איפשר אלא
בשלישול. ופריך רב
מלא מים דליכא שלישול.
והא כי חסור מים
הוה ליה בשלישול כו'.
ופריך אלא בבור מלא
פירות. והא אכיל מיהו
וחסור להו (והיה) (והנה)
תשמישתיה בשלישול.
ואסיקא בור מלא פירות
של טבל דלא (והנה)
(מחא) ליה ולא (שפיל)
(שקיל) מנתוין ולא חסרי.
דיקא נמי דקמינו דמיא
סלע רלא חוי ליה
כו'. ת"ש אנשי חצר
ואנשי עלייה שבתו ולא
עירבו. כל שהו למעלה
מ"י טפחים לבני עלייה.
למטה מ"י לחצר. כיצד
זו היוצא מן הבתול
למעלה מעשרה טפחים
בני עלייה משתמשין בו.
למטה מעשרה בני חצר
משתמשין בו. הא דביני
ביני דהנהגו לבני עלייה
בשלישול ולבני חצר
בזריקה שניהן אסורין
בו. ופריך רב נתנן
הכא בבבלי (תשעה עשר)
עסקין. וזו היוצא סמו
למטה מ"י. (והנה) (והנה)
לבני חצר פתח ולבני
עלייה בשלישול. ונתנן
אזונו לאילו משתמשין
בו על ידי פתח.
למעלה מעשרה טפחים
הנהגו לבני עלייה בפתח.
ולבני חצר בזריקה כו'.
ולכא הנהגו דביני ביני.

בני עלייה. דגביהו דמרפת טובא אבל דרך מרפת זו עליון וירידין ותל שפתה שהו גבוה י' הו נמוך מן העלייה י' דהו לזה בשלשול וזהו צוריקה וקמינו דבני עלייה מותרין בו: **סדרין במרפת.** כגון שיש בה דירין לדדידהו הו האו תל שפתה שיה להן בתוך עשרה או נמוך או גבוה מהם פחות מ"י: לזה **כפתה ולזה כפתה הוא.** ומרשיהו בני איתסורי ביה דהא פתח מרפת לא גביהו טובא: **לא לחצר.** כלומר שמי הרשיות שלטות בו ואוסרין זה על זה: **ה"ג מסתברא.** דמאי לחצר אף לחצר קאמר ובדיורי מרפת עסקין: **מדקמינו סיפא מוטלנא אפילו גבוה י'.** הו לחצר: **אי נימא.** דשרי ליה לאשתמושי: **אמאי.** נהי נמי דמאי מרפת בני עלייה רשותא דמרייהו היא דלשניהן תשמישו בנהגה לחצר צוריקה גובה ולעלייה צוריקה את משך ההפלה ובשלשול את הממוכות ונהי דלשמואל שלשול לבני זריקה גובה נוח הוא הכא דליכא שלשול צוריקה משך שוין הן צוריקה גובה ואמאי לחצר: **אלא.** על כרחך אף לחצר ואסורין. לרב נמי דמתקן לה דבדורי מרפת מואי לחצר דקמינו אפחות מכאן אף לחצר קאמר ואסורין: **חוליות סבור.** או שיש בתוך סלע: **למרפת.** וק"ד לבני עלייה קאמר וקמינו לרב: **סינה סלע.** דהו לבני מרפת כפתה ששל על גביו הו תשמיש דדייה וגבוהו שיה להן הוא: **אלא כו.** שממלאים הימנו תשמישנו בשלשול הוא אפילו לבני מרפת שרי מקרקעיתו דולין ופ"מ **מלא מים.** דהו לחצר תשמישו צוריקה שאין יכולין למלאות אלא א"כ וזרקין עלי למעלה מן החוליה יהיבין לה לבני מרפת דבשלשול כשמואל: **מלא מים.** דהו כפתה לבני מרפת: **נדטיבנא.** שהן מוקינן מתמת איבור טבל ואסורין לטלטל: **דומיא דסלע.** שאינו חסר: **ולמה לי למיטא.** כדמרייהו האיל ובדטיבנא מוקמת לה בשלמא אי אמרת צבור מים קאמר אינטייר צור לאשתמיעין דע"ג דבכפתה הוא לבני מרפת פתח א"ה לבני חצר תשמישתי

בני עלייה (ה) ומאי קרו לה מרפת דקסלקי במרפת אלמא כל לזה בשלשול ולזה בוריקה נותנין אותו לזה בשלשול כדאמר רב הונא לאותן הדרים במרפת ה"ג לאותן הדרין במרפת אי הכי אימא סיפא פחות מכאן לחצר אמאי לזה בפתח ולזה בפתח הוא מאי לחצר יאף לחצר ושניהן אסורין ה"ג מסתברא מדקמינו סיפא כד"א בסמוכה אבל במופלגת אפילו גבוה י' טפחים לחצר מאי לחצר אילימא לחצר ושרי אמאי רשותא דמרייהו הוא אלא מאי לחצר אף לחצר ושניהן אסורין ה"ג מאי לחצר אף לחצר ושניהן אסורין ש"מ תנן חוליות הבור והסלע שהן גבוהין עשרה למרפת פחות מכאן לחצר אמר רב הונא לאותן הדרים במרפת תינה סלע בור מאי איכא למימר אמר רב יצחק בריה דרב יהודה הכא בבור מלאה מים עסקינן והא חסרא ארוב דכי מליא שריא כי חסרא נמי שריא אדרבה יכיון דכי חסרא אסירא כי מליא נמי אסירא אלא אמר אביי הכא בבור מליאה פירות עסקינן והא חסרי **במביבאל** דיקא נמי דקמינו דומיא דסלע ש"מ ול"ל למיתנא בור ול"ל למיתנא סלע צריכא דאי אשמעינן סלע דליכא למיגור אבל בור ליגזור ומנין דמליא פירות מתוקנין צריכא הא שמע **האנשי חצר ואנשי עלייה** ששכחו ולא עירבו אנשי חצר משתמשין בעשרה התחתונים ואנשי עלייה משתמשין בעשרה העליונים כיצד זיו יוצא מן הבתול למטה מעשרה לחצר למעלה מעשרה לעלייה והא דביני ביני אסור אמר רב נחמן הכא בכותל תשעה עשר עסקינן וזיו יוצא ממנו למטה מעשרה לזה בפתח ולזה בשלשול למעלה מעשרה לזה בפתח ולזה בזריקה הא

הבי נמי מסתברא מדקמינו סיפא כו'. אומר ר"י דהאי ה"ג מסתברא ליחא אלא אליבא דשמואל דוקא דסבר אדם אוסר על חצירו דרך אור בשמעתין אבל לרב דלמך אין אדם אוסר על חצירו דרך אור היא הא לחצר דוקא ומומריין וא"ת למה הו"ך לקדקד ה"ג מסתברא מסיפא דסיפא פחות מכאן לחצר דקמינו גבי חוליות הבור ה"ג לקדקד דאף לשמואל הו פירוש אף לחצר חוליות הבור והסלע דקמינו שגבוה י' טפחים ע"כ כשגובה החוליה עשרה טפחים משפת הבור לה היינו מקרקעית החצר מדחשיב לה לבני חצר צוריקה וא"כ קמינו מלך פחות מכאן לחצר שהחוליה פחות משנה מעשרה א"כ מרשא חוליה עד קרקעית הבור יש יותר מעשרה וא"כ כן לא הו לבני חצר דוקא ולבני חצר הו נמי בשלשול כמו לבני עליית דאין לחלק בין שלשול עשרה ל"י וי"ל דמ"מ לא ה"ל למתני לשמואל אף לחצר גבי חוליות הבור דמי דקרקעית הבור הו אף לחצר מ"מ תשמיש שעל הסלע ורשא החוליה הו דוקא לחצר לשמואל אבל לרב אכולהו הו אף לחצר ה"ל למתני כהדיא אף לחצר ולהכי מייתי מסיפא דסיפא דלשמואל נמי הו הכא פירוש לחצר אף לחצר גבי חוליות הבור דקרקעית הבור כמו ש"ל לרב בני פתח מכאן לחצר: **בור טאי איכא א"פ"ה.** וא"ת כור נמי הו לבני מרפת בשלשול ולבני חצר צוריקה ושלשול דלמך לקמן (פ"ה) כיון דלזה צוריקה ושלשול לזה בשלשול למדיה כלה צוריקה ולזה כפתה דמי וי"ל דלקמן צוריקה של הפלגה איירי דהו דרך אור אכל צוריקה גובה ושלשול לא עדיף לרב משלשול למדיה ואין נראה לר"י חילוק זה דאם היה אדם אוסר על חצירו דרך אור לרב לא היה מספיק בין זריקה גובה לזריקה אור מדפריך ליה ר"ה לקמן (ט"ז) והא כו הוא דאמר לזה צוריקה ולזה בשלשול ונראה לר"י דהא דלמך לקמן שאני הכא כיון דלזה כו ולזה צוריקה כלה צוריקה ולזה כפתה דמי דמיו

הוא כלומר דמנינו למדיה ולמימר דלרב אדם אוסר על חצירו דרך אור בעלמא היכא דהו למרייהו צוריקה אור אבל לפי המסקנה הו טעמא דרב משום דאין אדם אוסר על חצירו דרך אור לא נאמר לזה צוריקה ושלשול ולזה בשלשול למדיה כלה צוריקה ולזה כפתה דמי אלא יהיה לזה צוריקה ושלשול ולזה צוריקה כלה צוריקה ולזה בשלשול ולא נחלק ביניהן כמו שהיה סבר המקשה לקמן ועוד וי"ל לזה צוריקה ושלשול דלקמן איכא ב' עיני זריקה וזיקת אור וזריקה גובה אכל היכא לזה בשלשול למדיה ולזה צוריקה גובה ושלשול או צוריקה אור ושלשול שניהן אסורין: **כיון דבי חסרא אסירא בו** מ"יא נמי אסירא. דהו דבר היטל בשנת ואינו ממעט ומסיק בפירות של טבל דאין יטלין בשנת ולא דמי לעפר ועתיד לפנותו דאמר לעיל (דף ע"ט.) דלא חייך דכיון דעתיד לפנותו לא מנעול (ו) ודאי מחילה המספקין בין ב' מצוות אבל למעט גובה עשרה ולשניהן כפתה למרפת כיון דאינו יטל בשנת ממעט א"ע דעתיד לפנותו כמו כפה ספל דלמך לעיל (דף ע"ט.) דממעט: **הא שמע אנשי חצר ואנשי עירובין כו.** ל"ג מן דאינו משנה בשום מקום אלא ת"ש גרס: (ז) וכן ב' גוונותא כו'. פ"י רש"י ל"ג מן ור"ה גרס לה דארישא קמי דקמינו בפירקין (ז) גוונותא שהיא למעלה מן כו': לא

ראש טפח עשירי לזה בשלשול ולזה צוריקה אסור דהא לא שרי תנא קמאי אלא למעלה ולמטה. ובזו רחב ארבעה עסקינן דלכ"ר מהכי לא הוה רשותא ומקום פטור הוא ובעל הבא והכא: שמי

צוריקה נחת חשיב ליה לשלשול דמרפת אלא השתא דבור וסלע שניהן משתמשות על גבן דמרייהו למה לי לימני סלע ולא לימני בור האילו יוסף סוף כדומיא דסלע צנית לאוקמיה נהי דבור בלא סלע לא מני לחתני עליה כן הוה אמיתא צבור פתח קאמר להכי אצטריך סלע לגבוי דאם ע"ה דבדטיבנא עסקינן אלא סלע בלא צור לימני: ה"ג **צריכא דאי סנה סלע דליכא למיגור כו'** ולא גרסינן אי סנה בור אבל סלע לא. דהא בור בלא סלע לא מני למיתני כדפרישית: **מסקינן.** דשקיל מיניהו וחסרי ואמו לדי שלשול: **ולא עירבו.** אלו ע' אלו: **בעשרה חסותוים.** ככותל הבית חצר אנשי חצר משתמשין לדדידהו כפתה ולבני עלייה בשלשול: **בעשרה העליונים.** שהן מתחת לעלייה אנשי עלייה משתמשין דסמויין הן לבני עלייה והו לדדידהו כפתה ולבני חצר צוריקה: **זו.** הנוטל חוץ לכותל למעלה מעשרה. קא ק"ד בעלייה גבוה טובא עסקינן והאי למעלה לאו מן הקרקע מודד אלא ה"ק למעלה מתחת טפח עשירי כשתמדוד מן העלייה ולמטה עשרה היינו דקמינו רשא ב' עליונים אנשי עלייה משתמשין: **הא דביני ביני.** שכן י' עליונים ל' תחתונים דהו לחצר צוריקה ולעלייה בשלשול: **אסור.** למרייהו כרב: **בנוטל חסותו עשר עסקינן.** דליכא ביני ביני דכל למטה מעשרה דדייה לחצר כפתה ולעלייה בשלשול וכל למעלה מ"י דדייה לחצר צוריקה ולעלייה כפתה. ובכותל עשרים לא מני לאוקמיה דאם כן שמעינן מיהו תנא קמאי אלא למעלה ולמטה.